

det var den ham af Regjeringen bekliffede Sjælesørger eller en Anden, men jeg maa dog forstaae ham saaledes, at han meente, Enhver havde Afgang til at omtale sin Sjæls Anliggender med en af ham selv valgt Sjælesørger. Men, dersom der er Opfordring dertil, og dersom den ærede Rigsdagsmand finder, at det er rimeligt, at Enhver i sine Sjælsanliggender kan henvende sig til den, som han rettelig kan og vil betragte som sin Sjælesørger, saa forekommer det mig, at han med det Samme har godtgjort, at der findes en Trang til at henvende sig til en anden end den af Regjeringen bekliffede Sjælesørger. Endelig meente han, at Enhver kan faae Frihed til at betjene sig af en anden Præst, naar han søger derom; men for det Første skal han søge derom, og, dersom i det Hele taget Friheden er rimelig og naturlig, saa er det urimeligt og unaturligt, at der skal søges derom, thi saa skal den være en Ret; der er allerede gjort opmærksom paa, at saadanne Bevillinger kunne erholdes; men det, at saadanne Bevillinger kunne erholdes, er jo netop et stort Beviis paa, at der er Anledning til at søge om saadanne Bevillinger, altsaa Anledning til at søge om en anden Præst end den, Regjeringen har bekliffet, og hvor der er en saadan Anledning, der bør det som sagt ikke være en Raadessag, men en Ret. Desuden hænger det daarlige sammen med denne Raade; thi, kan man søge om en Ting og faae Ja paa sin Ansøgning, saa kan man ogsaa faae Nei paa den, og det er man ilde tjent med. Desuden koster en Bevilling ikke saa lidt — saavidt jeg erindrer, er det nok en 19 eller 20 Rbd. —, og endelig skal jeg tillade mig at gøre opmærksom paa, at idetmindste under det gamle Cancellies Reglemente saae vi, at, naar en Enkelt søgte, fik han undertiden Tilladelse til det, han søgte om; men, naar det Samme blev søgt af Flere i Forening, og man altsaa skulde troe, der var saameget større Grund til at bevilge det Ansøgte, saa fik de ikke Tilladelsen, fordi det halvveis blev betragtet som en Sammensværgelse, — saa at den Henvisning til at naae en naturlig Frihed gennem Ansøgninger synes mig er maadelig nok. Endelig har den ærede Rigsdagsmand fra Ribe (Lindhart) fremsført et

Beviis for, at der ingen Trang var til denne Frihed, idet, som han sagde, de, der tidligere havde været Førere for de religiøse Bevægelser, nu vare blevne Førere i politisk Retning. Jeg veed nu ikke, hvorvidt det forholder sig saa, det er en Paastand, der ikke er støttet paa noget Beviis; men, selv om Beviset kunde tilveiebringes, siger det jo endnu Ingenting; thi jeg idetmindste kunde meget godt tænke mig, at een og samme Mand baaede kunde være religiøs og politisk Fører paa eengang, og at han altsaa ikke mistede sin religiøse Trang, fordi han ved Siden deraf havde politiske Interesser. Jeg kan som en Følge heraf ikke finde et eneste af de af den ærede Rigsdagsmand for Ribe (Lindhart) fremsførte Beviser tilfredsstillende eller endog blot holdbart; men maaskee Hovedgrunden dertil er den, at hvad den ærede Rigsdagsmand for Ribe bestandig raabte paa, det var Orden. Jeg veed nok, at der gives to Hovedanskuelser i denne Verden, hvoraf den ene siger: saa megen Frihed, som kan forliges med Orden, og den anden derimod siger: saa megen Orden, som kan forliges med Frihed; jeg maa tilstaae, at jeg bekender mig til den sidste Anskuelse. Orden er meget god, men Frihed er endnu meget bedre, og jeg for mit Vedkommende kan, om der raabes nok saa høit paa Orden, dog ikke undlade at gøre opmærksom paa, at det dog ikke skal være mere eller anden Orden end den, som kan forbindes med den naturlige og menneskelige Frihed. Den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns Sde Valgkreds (Gram) meente og turde paastaae, at der var al mulig Frihed her i Kjøbenhavn. Jeg skulde mene, at det allerede af den ærede Rigsdagsmand, som sidst havde Ordet, er godtgjort, at det langtfra er Tilfældet, at der her i Kjøbenhavn findes al ønskelig og naturlig Frihed; men, skulde det virkelig være Tilfældet, at den sandtes her i Kjøbenhavn, saa spørger jeg: hvorfor saa ikke føre den fra Kjøbenhavn ud paa Landet? Skulde man maaskee trænge mindre til den paa Landet, end her i Kjøbenhavn, eller skulde Sagen være den, at vi Kjøbenhavnere ere saa skikkelige, — eller saa uskikkelige — at vi ikke kunne fordærves af Friheden? Hvilken af Grundene det endog skulde